

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**ОДЕСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ
ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ**

**ЗБІРНИК ТЕЗ ДОПОВІДЕЙ
76 НАУКОВОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
ВИКЛАДАЧІВ АКАДЕМІЇ**

Одеса 2016

Наукове видання

Збірник тез доповідей 75 наукової конференції викладачів академії
18 – 22 квітня 2016 р.

Матеріали, занесені до збірника, друкуються за авторськими оригіналами
За достовірність інформації відповідає автор публікації

Під загальною редакцією Заслуженого діяча науки і техніки України,
д-ра техн. наук, професора Б.В. Єгорова
Укладач Л. В. Агунова

Редакційна колегія

Голова

Єгоров Б. В., д-р техн. наук, професор

Заступник голови

Капрельянц Л. В., д-р техн. наук, професор

Члени колегії:

Амбарцумянц Р. В., д-р техн. наук, професор
Безусов А. Т., д-р техн. наук, професор
Віннікова Л. Г., д-р техн. наук, професор
Гапонюк О. І., д-р техн. наук, професор
Жигунов Д. О., д-р техн. наук, доцент
Іоргачева К. Г., д-р техн. наук, професор
Коваленко О. О., д-р техн. наук, ст. наук. співробітник
Крусір Г. В., д-р техн. наук, професор
Мардар М. Р., д-р техн. наук, професор
Мілованов В. І., д-р техн. наук, професор
Осипова Л. А., д-р техн. наук, доцент
Павлов О. І. д-р екон. наук, професор
Плотніков В. М., д-р техн. наук, доцент
Савенко І. І. д-р екон. наук, професор
Тележенко Л. М. д-р техн. наук, професор
Ткаченко Н. А., д-р техн. наук, професор
Ткаченко О. Б., д-р техн. наук, доцент
Хобін В. А., д-р техн. наук, професор
Хмельнюк М. Г., канд. техн. наук, доцент
Станкевич Г. М., д-р техн. наук, професор
Черно Н. К., д-р тех. наук, професор

**ТЕХНОЛОГІЧНІ ПРОЦЕСИ ДЛЯ ХАРЧОВИХ І
ЗЕРНОПЕРЕРОБНИХ ГАЛУЗЕЙ АГРОПРОМИСЛОВОГО
КОМПЛЕКСУ**

ділення значної кількості бульбашок великих розмірів сприяє стрімкої дегазації вина і швидкому зниженню ігристих властивостей.

В наш час основними технологічними прийомами збагачення вина поверхнево-активними речовинами, особливо білками, полісахаридами та їх комплексами, є витримка на дріжджовому осаді та використання продуктів лізису дріжджів. Тому, враховуючи вище вказане, у дослідженнях визначали вплив витримки шампанізованого вина на дріжджовому осаді на склад біополімерів, їх комплексів та ігристі властивості готової продукції.

Матеріалами досліджень були ігристі вина, в процесі виготовлення яких резервуарним періодичним способом після закінчення вторинного бродіння шампанізоване вино витримували на дріжджовому осаді протягом трьох, шести, та дев'яти місяців. Вино, яке не передбачало тривалий контакт з дріжджами слугувало в якості контрольного зразка.

В готовій продукції визначали вміст вуглеводів антроновим методом, білкові компоненти за методом Бредфорда, фенольні сполуки колориметричним методом із застосуванням реактиву Фоліна-Чокальтеу. Для виділення та визначення кількісного складу комплексу біополімерів використовували гель-хроматографію на Sephadex S-150 Superfine (15×41 мм). Фізичні показники якості ігристих властивостей вин визначали методом, розробленим на кафедрі теплофізики та прикладної екології ОНАХТ. Для порівняльної характеристики процесу газообміну в системі «вино-СО₂» після порушення герметичності пляшки використовували наступні параметри:

n_{start} — концентрація бульбашок на початку процесу дегазації зразків, см⁻³;

τ_n — стала часу процесу зміни концентрації бульбашок, с;

a_{start} — діаметр бульбашок на базовій відстані від дна ємності (прийнятій рівною 70 мм) на початку процесу газовиділення, мм;

τ_a — стала часу процесу зміни розмірів бульбашок, с.

Аналіз отриманих результатів свідчить, що витримка вина на дріжджовому осаді має значний вплив на вміст масової концентрації білків та вуглеводів. Зі зростанням терміну витримки кількість білкових речовин у ігристих винах зростає на 90 %, вуглеводів — на 76 %. При цьому суттєвих змін в складі фенольних сполук не спостерігається.

За результатами гель-хроматографії встановлено, що сумарний вміст біополімерів при витримці значно зріс в порівнянні з контрольним зразком (без витримки) та склав 20,7 мг/дм³ (контроль), 82,6 мг/дм³ (3 міс), 133,4 мг/дм³ (6 міс) та 182,2 мг/дм³ (9 міс.) Встановлено, що у складі комплексу високомолекулярних сполук вин домінувала вуглеводна компонента, в результаті чого відбувалися закономірні зміни їх у співвідношенні.

Доказано, що витримка вина на дріжджах покращує ігристі властивості продукції. Концентрація бульбашок на початку дегазації дослідних зразків в порівнянні з контрольним зменшується приблизно на 19...20 % протягом контакту з осадом від трьох до шести місяців. Збільшення тривалості витримки до дев'яти місяців приводить до зменшення цього показника майже на 50 %. За цей період спостерігалось тривале виділення бульбашок СО₂ малих розмірів. За рахунок цього утворюється щільна та стійка піна у вигляді кільця (кордону) на поверхні ігристого вина.

ДЕРЖАВНІ ПОСЛУГИ — ТОВАРОЗНАВЧИЙ АСПЕКТ

**Кіров І. М., канд. хім. наук, ст. науковий співробітник
Одеська національна академія харчових технологій**

Державні послуги — це діяльність, що характеризує відносини влади і громадян в різних країнах, описується різними категоріями і термінологією. В США, Великобританії, Канаді та інших економічно розвинених країнах прийнята теорія публічних послуг; у країнах Західної Європи та Російській Федерації послуги юридичним та фізичним особам, надані органами державної влади, частіше іменують «державними послугами». Іноді вживаються на-

зви «управлінські» або «виконавські» послуги. Термін «послуги» по-різному тлумачиться різними літературними джерелами, законодавчими і нормативно-правовими актами. Поняття «державні послуги» на теперішній час не має єдиного визначення в Україні, що ускладнює наукові дослідження у сфері виконання зобов'язань державних інституцій, визначених Конституцією України, перед суспільством в цілому і перед кожним громадянином країни [1].

Поняття «державні послуги» визначено Законом України Про державну реєстрацію юридичних осіб і фізичних осіб — підприємців як будь-які платні послуги, обов'язковість отримання яких встановлюється законодавством та які надаються юридичним і фізичним особам органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування та створеними установами та організаціями, що утримуються за рахунок коштів відповідних бюджетів. Оскільки даний Закон визначає державну послугу відповідно однієї з сфер його дії, тобто податкової сфери, то визначення державної послуги як обов'язково платної не можна вважати узагальненим терміном.

У відповідності до ст. 157 Податкового кодексу України термін «державні послуги» слід розуміти як будь-які платні послуги, обов'язковість отримання яких встановлюється законодавством та які надаються фізичним чи юридичним особам органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування та створеними ними установами і організаціями, що утримуються за рахунок коштів відповідних бюджетів. До розуміння терміна «державні послуги» не включаються податки, збори (обов'язкові платежі), визначені цим Кодексом. Не зрозуміло, чому збір податків, який проводиться державною Податковою службою не є державною послугою [3].

В Законі України про соціальні послуги найбільш чітко і зрозуміло визначено: «Державні послуги — це всі дії державних органів стосовно реалізації функцій і завдань держави, визначених Конституцією України, іншими законодавчими актами».

На сьогодні проблема визначення поняття «державні послуги» привертає до себе все більшу увагу науковців та практиків. Її актуальність в тому, що упорядкування понятійного апарату та класифікація державних послуг є підґрунтям удосконалення системи їх надання. Узагальнюючи різні погляди вчених, можна зробити висновок, що державні послуги на сучасному етапі в Україні слід визначати як: функцію державного управління; розпорядчу діяльність; організаційну діяльність або спосіб реалізації адміністративно-правових режимів. Водночас з термінами «державні» та «муніципальні» послуги застосовується термін «публічні», «управлінські» і «соціальні» [2].

З точки зору товарознавчої класифікації, побудованої із застосуванням ієрархічного методу, сегмент платних послуг поділяється на дві групи: послуги комерційні, які надаються з метою отримання прибутку суб'єктами підприємницької діяльності та державні послуги, які надаються неприбутковими по статусу державними організаціями за кошти платників податків [3]. Саме така класифікація чітко висвітлює проблему в сучасній практиці України — це надання платних послуг органами державної влади, органами місцевого самоврядування та створеними ними установами або організаціями.

Формально правовою підставою для надання платних послуг є норма Закону України «Про оподаткування прибутку підприємств», згідно з якою «перелік платних послуг, які можуть надаватись органами державної влади України, органами місцевого самоврядування та створеними ними установами або організаціями, що утримуються за рахунок коштів відповідних бюджетів, встановлюється Кабінетом Міністрів України». На жаль, мотивацією появи актів уряду з переліками платних послуг є не впровадження ідеології послуг на практиці, а звичайне прагнення органів виконавчої влади покращити свій фінансовий стан, адже плата за ці послуги повністю або частково надходить в розпорядження цих органів і використовується на їх власні потреби.

Аналізуючи визначення «Державні послуги» з точки зору товарознавчої класифікації не зрозуміло:

— чому державні послуги збирання обов'язкових платежів, які проводяться за кошти платників податків, не є послугами, які надає держава?

— чому взагалі фізичні чи юридичні особи повинні додатково платити за надання державних послуг, якщо за них вже сплачено за рахунок примусового стягнення коштів у вигляді обов'язкових платежів?

Виникає протиріччя з нормами, закріпленими у основному Законі України — Конституції, згідно якої зміст і спрямованість діяльності держави (надання державних послуг) є не комерційна діяльність, а забезпечення права і свободи людини та їх гарантії (Стаття 3). Комерціалізація сприяє розростанню корупції в державних органах, ускладнює виконання їх зобов'язань, визначених Конституцією України, перед суспільством в цілому і перед кожним громадянином країни.

Пропонується визначення поняття Державні послуги, яке чітко визначається товарознавчою класифікацією послуг: Державні послуги — це платні послуги, які надаються державними органами за рахунок примусового стягнення обов'язкових платежів з фізичних чи юридичних осіб, з метою реалізації функцій і завдань держави, визначених Конституцією України, іншими законодавчими актами.

Критерії ідентифікації та якості такого товару як державні послуги. Державні послуги — це товар, який може бути різної якості та може бути фальсифікованим. Критерії ідентифікації та якості такого товару як державні послуги визначені Конституцією України, в першу чергу у Статтях 1, 2, 3.

Висновок: надання державних послуг в Україні характеризується комерціалізацією державного управління у вигляді подвійного фінансування державних органів, яке закріплене законодавчо, крім того у розрахунках тарифів на державні послуги передбачено крім собівартості послуг і отримання прибутку. Це за визначенням переводить державні органи у ряд господарюючих суб'єктів — монополістів, які надають комерційні послуги. Діяльність адміністративних органів, яка безпосередньо не пов'язана зі здійсненням владних повноважень, повинна бути взагалі заборонена для них. Органи державної влади та органи місцевого самоврядування не повинні займатися господарською (підприємницькою) діяльністю і конкурувати з приватним сектором.

Список літератури

1. Адміністративна процедура та адміністративні послуги. Зарубіжний досвід і пропозиції для України [Текст] / Автор-упорядник В. П. Тимошук. — К.: Факт, 2009. - 496 с.
2. Космідайло, І. В. Державні послуги: місце в системі державного управління та їх класифікація [Електронний ресурс]: [Веб-сайт]. / Електронне наукове фахове видання «Ефективна економіка» — № 7, — 2012. — Режим доступу: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=1250> — Назва з екрана.
3. Кіров, І. М. Товарознавча класифікація послуг як інструмент їх стандартизації [Текст] / І. М. Кіров // Матеріали міжнародної науково-практичної конференції «Товарознавство і торговельне підприємництво: стан, проблеми, перспективи — К.: КНТЕУ, 2013. — С. 317-320.

АНАЛІЗ ХІМІЧНОЇ БЕЗПЕЧНОСТІ ПОПКОРНУ

**Бочарова О. В., д-р техн. наук, доцент, Решта С. П., канд. хім. наук, доцент,
Когут С. Г., канд. с-г. наук, доцент
Одеська національна академія харчових технологій**

Поняття хімічної безпечності було надано Центром хімічної безпечності та прикладної нутриціології (CFSAN) як відсутність шкідливих для організму людини хімічних речовин [1]. Ці речовини включають як харчові добавки, так і контамінанти, які можуть утворюватись на різних стадіях технологічного процесу виробництва, а також мігрувати з тари. В літературі існують дані про перехід таких речовин як діетилфталат, діізобутилфталат, дібутилфталат

АКТУАЛЬНІСТЬ НАУКОВОГО ОБҐРУНТУВАННЯ ЗАСТОСУВАННЯ КОПТИЛЬНИХ ПРЕПАРАТІВ	
Герасим Г. С., Кушніренко Н. М.	120
ВПЛИВ ЕЛЕКТРОАКТИВОВАНОЇ ВОДИ НА СТАБІЛЬНІСТЬ ЗАБАРВЛЕННЯ М'ЯСНИХ ПРОДУКТІВ	
Віннікова Л. Г., Пронькіна К. В.	122
ІННОВАЦІЙНА ТЕХНОЛОГІЯ ВИРОБНИЦТВА КУЛІНАРНИХ ВИРОБІВ З М'ЯСА ПТИЦІ	
Солецька А. Д., Сгорова А. В.	123
М'ЯСО ПЕРЕПЕЛІВ В ТЕХНОЛОГІЇ ВИРОБНИЦТВА НОВІТНІХ М'ЯСНИХ ПРОДУКТІВ	
Агунова Л. В., Азарова Н. Г., Сіра Н. В.	125
ФАКТОРИ, ЩО ФОРМУЮТЬ ЯКІСТЬ М'ЯСА СВІЙСЬКОЇ ПТИЦІ	
Поварова Н. М., Мельник Л. А.	127
ОБҐРУНТУВАННЯ ТЕХНОЛОГІЇ ЕКСТРАКТІВ ІЗ ВТОРИННИХ ПРОДУКТІВ ВИНОРОБСТВА	
Осипова Л. А.	128
ВПЛИВ АЗОТНОГО ЖИВЛЕННЯ НА МІКРОБІОЛОГІЧНІ ТА ФІЗИКО-ХІМІЧНІ ПОКАЗНИКИ ВИНОГРАДНОГО СУСЛА В ПРОЦЕСІ БРОДІННЯ	
Ткаченко О. Б., Кананихіна О. М., Пашковський О. І., Войцеховська О. В.	130
БІОХІМІЧНА КОНВЕРСІЯ ЦУКРІВ ФРУКТОВО-ЯГІДНИХ СОКІВ У ВИРОБНИЦТВІ СИРОПІВ З ЛІКУВАЛЬНО-ПРОФІЛАКТИЧНИМИ ВЛАСТИВОСТЯМИ	
Лозовська Т. С., Осипова Л. А.	131
ВПЛИВ ЧКД НА ЯКІСТЬ ШАМПАНСЬКИХ ВИНОМАТЕРІАЛІВ	
Ходаков О. Л.	133
НАУКОВІ ОСНОВИ ФОРМУВАННЯ КАТЕГОРІЇ ВИН КОНТРОЛЬОВАНИХ НАЙМЕНУВАНЬ ЗА ПОХОДЖЕННЯМ В СИСТЕМІ «ВИНОГРАД—ВИНО»	
Іукурідзе Е. Ж.	133
ЗАСТОСУВАННЯ СОРБЕНТІВ ТА СТАБІЛІЗАТОРІВ БІОЛОГІЧНОГО ПОХОДЖЕННЯ У ВИНОРОБСТВІ	
Калмикова І. С.	135
ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ ФІЗІОЛОГІЧНОГО СТАНУ ДРІЖДЖІВ З ВИКОРИСТАННЯМ БАР ПРОТЯГОМ ГОЛОВНОГО БРОДІННЯ ПИВА	
Мельник І. В., Чуб С. А.	136
ДОСЛІДЖЕННЯ МОЖЛИВОСТІ УПРАВЛІННЯ СКЛАДОМ ПОВЕРХНЕВО-АКТИВНИХ РЕЧОВИН НА ФІНАЛЬНІЙ СТАДІЇ ВИРОБНИЦТВА ІГРИСТОГО ВИНА	
Ткаченко О. Б., Древова С. С.	138
ДЕРЖАВНІ ПОСЛУГИ — ТОВАРОЗНАВЧИЙ АСПЕКТ	
Кіров І. М.	139
АНАЛІЗ ХІМІЧНОЇ БЕЗПЕЧНОСТІ ПОПКОРНУ	
Бочарова О. В., Решта С. П., Когут С. Г.	141
БЕЗПЕКА ХАРЧОВИХ ПРОДУКТІВ У КОНТЕКСТІ ПРОДОВОЛЬЧОЇ БЕЗПЕКИ НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ	
Дроздов О. І.	143
УПРАВЛІННЯ БЕЗПЕЧНІСТЮ ХАРЧОВИХ ПРОДУКТІВ ТА ЗАХИСТ ПРАВ СПОЖИВАЧІВ В УКРАЇНІ	
Кіров І. М.	144
ІДЕНТИФІКАЦІЯ ІМІТОВАНОЇ ПРОДУКЦІЇ НА ОСНОВІ СУРІМІ	
Памбук С. А.	146
РЕСУРСООЩАДНА ТЕХНОЛОГІЯ ОЧИЩЕННЯ ОЛІЄВМІСНИХ СТІЧНИХ ВОД	
Бондар С. М.	147
КОМПЛЕКСНА ОЦІНКА ОСНОВНИХ ЕКОЛОГІЧНИХ АСПЕКТІВ МОЛОКОПЕРЕРОБНОГО ПІДПРИЄМСТВА	
Кіріяк Г. В.	148
КОМПЛЕКСНА ОЦІНКА ВПЛИВУ ВИНОРОБНИХ ПІДПРИЄМСТВ НА КОМПОНЕНТИ ДОВКІЛЛЯ	
Крусір Г. В., Мадані М. М.	150
КОМПЛЕКСНА ОЦІНКА ВПЛИВУ ВИНОРОБНИХ ПІДПРИЄМСТВ НА ГІДРОСФЕРУ	
Крусір Г. В., Крестінков І. С., Мадані М. М.	152
КОМПЛЕКСНА ОЦІНКА ВПЛИВУ ВИНОРОБНИХ ПІДПРИЄМСТВ НА ЛІТОСФЕРУ	
Крусір Г. В., Мадані М. М., Севастьянова І. С.	153
ЕКОЛОГІЧНИЙ ДИЗАЙН ВИНОРОБНОГО ВИРОБНИЦТВА	
Крусір Г. В., Цикало А. Л., Мадані М. М.	155
ОЦІНКА ПОТЕНЦІАЛУ СТІЧНИХ ВОД М'ЯСОПЕРЕРОБНИХ ПІДПРИЄМСТВ ДЛЯ ВИРОБНИЦТВА БІОГАЗУ	
Крусір Г. В., Чернишова О. О.	157

Наукове видання

**Збірник тез доповідей
76 наукової конференції
викладачів академії**

Головний редактор акад. Б. В. Єгоров
Заст. головного редактора акад. Л. В. Капрельянц
Відповідальний редактор акад. Г. М. Станкевич
Укладач Л. В. Агунова